D66 Mook en Middelaar

Algemene beschouwing begroting 2027

Voorzitter,

Onze fractie wil graag beginnen met een woord van dank aan het gemeentelijk apparaat voor het tijdig beantwoorden van de vele vragen.

Alhoewel de fractie tevreden is met het realiseren van een sluitende begroting over 2027 kijken we met zorg naar de ontwikkeling van onze financiële positie in de komende jaren. De toenemende kosten in het sociaal domein, met name vanuit de jeugdzorg, en de teruglopende uitkering uit het gemeentefonds missen hun uitwerking niet. Daarnaast hebben we te maken met investeringen in onze onderwijsvoorzieningen, die we niet veel langer voor ons uit kunnen blijven schuiven. En dan hebben we het nog niet gehad over de verwezenlijking van de ambities van de coalitie op vele gebieden, waarvan nut en noodzaak voor wat de D66 fractie betreft buiten kijf staan. Denk bijvoorbeeld aan de uitwerking van het bibliotheekwerk, het verder uitrollen van inwonersparticipatie, en de aandacht voor duurzaamheid en klimaatadaptatie.

Gezien de meerjarenraming is het wat D66 betreft geen optie om de begroting van 2027 sluitend te maken door uitsluitend de inzet van aanvullende dekkingsmaatregelen. De verhoging van de Onroerende Zaak Belasting en andere gemeentelijk belastingen is in onze ogen onontkomelijk en het is teleurstellend om te zien dat deze niet voldoende verlichting geeft op de middellange termijn. De belastingdruk moet redelijk blijven en in verhouding staan tot die van de ons omringende gemeenten en kan daarom nooit meer zijn dan een deel van de oplossing. Dit vraagt om vindingrijkheid, flexibiliteit en om het maken van keuzes, bij voorkeur breed gedragen. Wij juichen het dan ook toe dat het college voornemens is om met een procesvoorstel te komen om samen met de raad te kijken hoe we deze situatie ten goede kunnen keren.

Het college doet het wat onze fractie betreft verstandig aan om de ambtelijke organisatie, waar onze fractie veel waardering voor heeft, te ondersteunen met een incidentele uitbreiding van 6,8 FTE. Het is essentieel dat de organisatie goed blijft functioneren terwijl de gemeente groeit en de taken steeds complexer worden. Maar ook moeten we flexibiliteit houden zodat de organisatie structureel passend is, ook als er aanpassingen zouden komen in het beleid. Daarnaast moet de organisatie wat D66 betreft voortdurend mee bewegen en gebruik maken van nieuwe technieken zoals AI, die de productiviteit ten goede kunnen komen. Onze fractie vindt het daarbij wel van groot belang dat AI veilig en zorgvuldig gebruikt wordt en we willen in dit verband graag wijzen op de onlangs door onze staatssecretaris Willemijn Aerdts voorgestelde AI-visie. We zouden in dat kader aan het college willen vragen hoe het tegen het gebruik van AI aankijkt en of er al passend beleid voor in ontwikkeling is?

Voorzitter, bij het behandelen van de kadernota gaf onze fractie vier aandachtspunten mee, Woningbouw; Flexibel en klimaatbestendig bouwen; Energie en het Sociaal domein. In het verlengde daarvan zou de fractie graag drie zaken extra willen benoemen:

- Wat betreft de woningbouw en het flexibel bouwen zouden we extra aandacht willen voor het passend bouwen, zodat we de juiste woningen bouwen die onze inwoners nodig hebben, waardoor er ook meer doorstroming komt.
- Wat betreft de energie zouden we graag zien dat energieopslag en de warmtetransitie in samenhang bekeken worden, bij voorkeur binnen hetzelfde project. Ook zouden we het college willen vragen nog eens kritisch te kijken naar de overlap tussen energieloket, energiecafé en energiebank.

- Voor wat betreft het Sociaal Domein roepen wij het college op om ondanks de oplopende kosten in te blijven zetten op preventie en participatie. Voorkomen is immers beter dan genezen.

Een kritische opmerking willen we tenslotte nog maken over onze passantenhaven in Mook. De kosten van het uitbaggeren van deze haven zijn fors, maar er is geen zicht op wanneer we deze kosten kunnen verwachten. We roepen het college op om dit uit te zoeken zodat we beter weten waar we de komende jaren aan toe zijn. Het is logisch een onderhoudsplan te koppelen aan het eventueel ontwikkelen van de Maaskade maar het moet eerst duidelijk zijn of het onderhoud zolang kan wachten. Overigens wordt de kade dezer dagen veelvuldig gebruikt door riviercruiseschepen, waarschijnlijk ook vanwege de lage waterstanden elders. Daarbij wordt de kade ook zwaar belast door flinke aantallen touringcars. Wij vroegen ons af hoe dergelijke schepen bijdragen aan de kosten door liggeld en toeristenbelasting? Het laat in ieder geval zien dat de haven in een behoefte voorziet.

Voorzitter, veel zaken zijn nog niet genoemd maar om wille van de tijd ga ik afronden. Zoals duidelijk moge zijn uit ons betoog steunt de fractie van D66 het raadsvoorstel inclusief de eerste wijziging daarop. We wensen het college veel succes toe in het komende jaar.